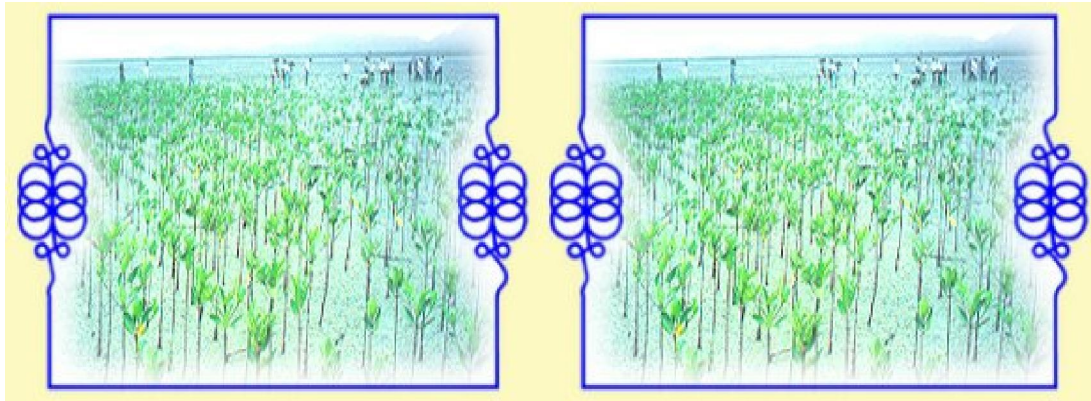

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน จ.จันทบุรี

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่จังหวัดจันทบุรี และได้พระราชทานพระราชดำรัสแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดว่า

"ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม จัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมงและการเกษตร ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเล และจังหวัดจันทบุรี"

พร้อมกับได้พระราชทานเงินที่ราษฎรจังหวัดจันทบุรีทูลเกล้าฯ ถวายในโอกาสนั้น เป็นทุนเริ่มดำเนินการ ผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้น จึงรับสนองพระราชดำริ ก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้น เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๔ ที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประมง สำนักงานจังหวัดจันทบุรี กรมที่ดิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โครงการชลประทานจังหวัดจันทบุรี กรมชลประทาน สำนักนโยบายและสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด กรมปศุสัตว์ และอื่น ๆ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ นี้ มีพื้นที่เป้าหมายของโครงการอยู่ ณ บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน ครอบคลุมชายฝั่งทะเลโดยรอบ รวม ๒,๐๐๐ ไร่ ส่วนพื้นที่รอบนอกได้แก่ พื้นที่เขตตำบลคลองขุด ตำบลสนามไชย และใกล้เคียงเป็นเขตหมู่บ้านประมงตลอดแนวชายฝั่งทะเล และเขตเกษตรกรรมประมาณ ๓๒,๐๐๐ ไร่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาแห่งนี้ ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลแคนาดา ๕ ปี ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๓๓-๒๕๓๘

การดำเนินงานของศูนย์การพัฒนาอ่างคู้งกระเบน มุ่งดังนี้

๑. ยกระดับความเป็นอยู่ อาชีพ ของราษฎรที่ยากจน รอบอ่างคู้งกระเบน และพื้นที่ใกล้เคียง
๒. พัฒนาอาชีพประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเล เพื่อเพิ่มผลผลิต และเป็นพื้นฐานของ
การพัฒนาการประมงในอนาคต

๓. พัฒนาการใช้และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ให้เกิดความสมดุล

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่างคู้งกระเบน ได้ดำเนินการด้านศึกษาวิจัยทดลองและเผยแพร่ความรู้เพื่อการ
อนุรักษ์และพัฒนาที่เป็นผลดีหลายประการ เช่น

๑. คัดเลือกราษฎร ๑๐๕ ครอบครัว เข้าประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่เสื่อมโทรมชายเลน
๗๑๘ โดยให้ดำเนินการแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสร้างบ่อเก็บตะกอนเลน ปลุกป่าชายเลนเพิ่มหลังนากุ้ง

๒. อนุรักษ์ป่าชายเลนที่ยังสมบูรณ์รอบอ่าว และบนเขารอบ ๆ อ่าว และส่งเสริมให้ราษฎรปลูกป่า
ชายเลนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยการศึกษาระบบนิเวศน์และให้ความรู้แก่ราษฎร ตรวจตราและปราบปรามการทำลายป่า

๓. อนุรักษ์และควบคุมดูแลหญ้าทะเล ในอ่างคู้งกระเบนให้อุดมสมบูรณ์ตลอดไป เพื่อเป็นแหล่ง
อาหารของสัตว์ทะเล

๔. สร้างแปลงพ่อแม่พันธุ์หอยนางรม เพื่อแพร่ขยายพันธุ์ลูกหอยให้ราษฎรเก็บไปเลี้ยง เป็นอาชีพ
เสริมรายได้ และลดมลภาวะจากแพลงก์ตอนพืชที่มีมากในแหล่งน้ำอ่าวคู้งกระเบน ส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงหอย
นางรมแบบแขวน

๕. เพาะพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่งทะเล คือ กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ ปลากระพงขาว ปลากะรัง ปล่อยลง
ในป่าชายเลนและแหล่งหญ้าทะเลในอ่าว เพื่อเพิ่มผลผลิต และเพื่อให้เกิดสมดุลย์ทางธรรมชาติและรักษา
สภาพแวดล้อม

๖. สร้างที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเล บริเวณหน้าอ่าวคู้งกระเบนให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดี แล้วออกสู่
ทะเลขยายพันธุ์ให้อุดมสมบูรณ์ต่อไป

๗. ส่งเสริมให้ราษฎรมีอาชีพถาวรยั่งยืน ในพื้นที่รอบนอก โดยให้ความรู้และสร้างปัจจัยที่ให้ผล
เช่น ในเรื่องการทำสวน ทำไร่นา เรื่องพืชที่เหมาะสม การปรับปรุงดิน การแปรรูปอาหาร การเลี้ยงปลาใน
กะชัง เป็นต้น

๘. ดูแลให้ความรู้ในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต แก่ราษฎรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่
มีคุณภาพ สามารถร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่

ผลงานของศูนย์ศึกษาพัฒนาอ่างคู้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ ได้อำนวยประโยชน์แก่
ราษฎรยากจนในพื้นที่เป้าหมายและพื้นที่รอบนอก ทำให้มีอาชีพยั่งยืน ยกฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และราษฎร
ร่วมมือในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและพัฒนาพื้นที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง นับว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้พระราชทานความรัก พระราชทานพระมหากรุณาและพระเมตตาคุณไปคุ้มเศียรเกล้าของ
ราษฎรให้สามารถดำรงชีพได้ผล เกิดความร่มเย็นเป็นสุข และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ได้รับความรู้ ปฏิบัติหน้าที่
ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความภาคภูมิใจที่สามารถทำประโยชน์แก่บ้านเมือง โดยเฉพาะพื้นที่ดังกล่าว
ได้รับการพัฒนาให้มีคุณค่าขึ้น

ที่ตั้งโครงการ

ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลตะวันออก บริเวณอ่าวคู้งกระเบน ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โทร
(๐๓๙) ๓๒๑๙๓๐ โทรสาร (๐๓๙) ๓๒๕๙๔๐